

Galdnieka palīga profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – galdnieka palīgs.
2. Profesijas kods – 7422 19.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – pirmais profesionālās kvalifikācijas līmenis.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– galdnieka palīgs kvalificēta speciālista vadībā veic koksnes mehānisko apstrādi, izgatavo sagataves no koka un koksnes plātņu materiāliem, kā arī izgatavo vienkāršus koka izstrādājumus. Galdnieka palīgs pārsvarā strādā galdniecības darbnīcās, kokapstrādes un mēbeļu ražošanas uzņēmumos.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja atšķirt kokmateriālus un ražošanā izmantotās koku sugas.
2. Spēja lasīt vienkāršu kokizstrādājumu konstrukciju un sagatavju rasējumus.
3. Spēja vizuāli izvērtēt koksnes un koksnes materiālu kvalitāti.
4. Spēja veikt koksnes mehāniskās apstrādes darbus ar darbam sagatavotām pozīcijas tipa darbmašīnām.
5. Spēja izgatavot vienkāršus koka izstrādājumus, ievērojot izstrādājumu un detaļu rasējumus.

6. Spēja strādāt ar darbarīkiem un vienkāršiem rokas elektriskajiem instrumentiem un kopt tos.

7. Spēja veikt kokapstrādes darbmašīnu un darba vietas sakopšanu.

8. Zināt un ievērot darba aizsardzības prasības, ievērot elektrodrošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības darba vietā un strādājot pie darbmašīnām, pielietot drošus darba paņēmienus.

4. Profesionālās darbības pamatzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Izprast vienkāršu konstrukciju kokizstrādājumu un sagatavju rasējumus.

2. Atšķirt kokmateriālus un ražošanā pielietotās koku sugas.

3. Vizuāli izvērtēt koksnes un koksnes materiālu kvalitāti.

4. Izgatavot koka savienojumus un vienkāršus koka izstrādājumus (līstes, grīdas dēlus, soliņus u.tml.).

5. Strādāt un kopt rokas instrumentus un vienkāršus rokas elektroinstrumentus.

6. Atšķirt galvenās kokapstrādes pozīciju tipa darbmašīnas.

7. Veikt koksnes mehāniskās apstrādes palīgdarbus ar darbmašīnām (ripzāģmašīnām; lentzāģmašīnām; garenfrēzmašīnām; slīpmašīnām u.c.).

8. Veikt darbus, kas saistīti ar darbmašīnu un iekārtu kopšanu un tīrīšanu.

9. Veikt koksnes apstrādi ar darba rīkiem un vienkāršiem rokas elektriskajiem instrumentiem.

10. Organizēt savu darba vietu un veikt darbus atbilstoši darba aizsardzības, elektrodrošības un ugunsdrošības prasībām.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. fizikas pamati;
- 1.2. līmes un līmēšanas tehnoloģijas;
- 1.3. apdares materiāli un tehnoloģijas;
- 1.4. datora lietošana.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. materiālmācība;
- 2.2. kokapstrādes tehnoloģija;
- 2.3. zāģmateriāli un plātņu materiāli;
- 2.4. vienkāršu rasējumu lasīšana un tehniskie mērījumi;
- 2.5. kokapstrādes darbmašīnas un griezējinstrumenti;
- 2.6. darba aizsardzība un darba likumdošana;
- 2.7. mērvienības (garuma, platuma, masas, t⁰ u.c.);
- 2.8. vienkārši ar kokapstrādi saistīti termini, simboli, svešvalodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. koksnes makroskopiskā uzbūve un stumbra griezumī;
- 3.2. koksnes vainas;
- 3.3. zāģmateriāli;
- 3.4. plātņu materiāli;
- 3.5. vienkāršākās līmes un apdares materiāli.
- 3.6. koksnes apstrādes pamati;
- 3.7. kokapstrādes darbmašīnas un instrumenti;
- 3.8. koksnes apstrādes darbarīki;
- 3.9. kokapstrādes tehnoloģija;
- 3.10. līmes un vienkāršākie līmēšanas paņēmieni;
- 3.11. koksnes aizsardzības materiāli un aizsardzības tehnoloģija;
- 3.12. vienkāršu kokizstrādājumu konstrukcijas;
- 3.13. elementāru matemātisku aprēķinu veikšana (laukuma, tilpuma, daudzuma, aprēķināšana);
- 3.14. izpratne elementārā fizikā (kustība, pretestība, elektrība);
- 3.15. lietot nozarē pielietoto terminoloģiju;
- 3.16. latviešu valoda;

3.17. saskarsme.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Veikt koksnes un koksnes materiālu mehāniskās apstrādes palīgdarbus	<p>1.1. Veikt palīgdarbus, darbus ar ripzāģmašīnām un lentzāģmašīnām.</p> <p>1.2. Veikt palīgdarbus pie garenfrēzēšanas, taisnošanas un biezumapstrādes darbmašīnām.</p> <p>1.3. Izveidot urbumus, atbilstoši darba uzdevumam ar urbšanas mašīnām.</p> <p>1.4. Veikt sagatavju un detaļu slīpēšanu ar lentas un diska slīpmašīnām u.c.</p> <p>1.5. Izmantot darba uzdevumu izpildē nepieciešamos elektriskos roku darba instrumentus.</p> <p>1.6. Ievērot darba aizsardzības noteikumus.</p>
2. Veikt izstrādājumu izgatavošanai nepieciešamo izejmateriālu sagatavošanas darbus	<p>2.1. Izvēlēties izejmateriālus.</p> <p>2.2. Novērtēt izejmateriālu kvalitāti.</p> <p>2.3. Veikt sagatavju un detaļu mērījumus.</p> <p>2.4. Sagatavot darbam aizzīmēšanas instrumentus un izpildīt nepieciešamos aizzīmējumus.</p>
3. Līmēt sagataves pēc iepriekš sagatavotas darba tehnoloģijas	<p>3.1. Sagatavot salīmējamus materiālus un uzklāt līmi.</p> <p>3.2. Izpildīt līmēšanas procesu.</p> <p>3.3. Veikt kopšanas un uzturēšanas kārtībā darbus.</p>
4. Izpildīt kokizstrādājumu ķīmiskās aizsardzības pasākumus	<p>4.1. Sagatavot darbam iekārtu vai instrumentu.</p> <p>4.2. Veikt sastāva uzklāšanu.</p> <p>4.3. Ievērot darba un vides aizsardzības, darba higiēnas noteikumus.</p>
5. Pārbaudīt darbarīku kvalitāti un veikt to asināšanu (izņemot cietmetāla)	<p>5.1. Veikt vizuālu instrumentu pārbaudi.</p> <p>5.2. Asināt rokas zāģus, kaltus, u.c. rokas instrumentus.</p> <p>5.3. Ievērot darba aizsardzības noteikumus.</p>

6. Izpildīt ar darbmašīnu un iekārtu ekspluatāciju un kopšanu saistītus uzdevumus	6.1. Veikt darbmašīnu un iekārtu apskati pirms darba uzsākšanas. 6.2. Novērot darbmašīnu darbu, kontroles un mēriekārtu rādījumus. 6.3. Izpildīt iekārtu un darba vietas kopšanu, tīrīšanu.
7. Veikt tapu savienojumu un vienkāršu koka izstrādājumu izgatavošanas darbus	7.1. Veikt izstrādājuma izgatavošanai nepieciešamo izejmateriālu izvērtēšanas un sagatavošanas darbus. 7.2. Veikt nepieciešamos mērījumus un aizzīmējumus. 7.3. Veikt nepieciešamos galdnieka darbus ar darbarīkiem un palīginstrumentiem. 7.4. Novērtēt detaļu virsmas apstrādes un līmējuma kvalitāti.
8. Ievērot vispārējās un speciālās darba aizsardzības, vides aizsardzības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus	8.1. Iziet likumdošanā noteiktās instruktāžas un medicīniskās pārbaudes. 8.2. Strādāt pielietojot darbā drošus darba paņēmienus. 8.3. Izmantot individuālos darba aizsardzības līdzekļus. 8.4. Izmantot piemērotu darba apģērbu. 8.5. Ievērot vides aizsardzības prasības. 8.5. Veikt pirmās palīdzības pasākumus. 8.6. Prasmīgi rīkoties ugunsgrēka izcelšanās gadījumā.

Galdnieka palīga profesijas standarta izstrādes darba grupas:

- Maija Grīnberģe - Rīgas Pārdaugavas profesionālā vidusskola, pedagogs.
 Juris Emsiņš - Rīgas Tehniskās universitāte Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte, praktiskais docents.
 Jānis Mārciņš - Biedrība "Latvijas Kokapstrādes uzņēmēju un eksportētāju asociācija", izpilddirektors.
 Māris Avotiņš - SIA Zemgales tehnoloģiskais centrs, direktors.

Galdnieka palīga profesijas standarta eksperti:

- Andris Plezers - Biedrība "Asociācija "Latvijas Mēbeles"", izpilddirektors.